Kelmtejn Mill-Caritas Malta Epilepsy Association.

Jannar 2005. **Nru. 18**

Kelmtejn mill-President.

Nixtieq nibda billi f'isem il-membri tal-kumitat nixtieq il-kumplament tas-Sena Tajba lilkom u l-familji tagħkom. Nispera li jkollkom sena mimlija kuntentiżża, sahha, risq u paci.

Is-sena 2004 kienet sena sabiħa għal Caritas Malta Epilepsy Association. Ir-raġuni ta' dan kien il ħidma kontinwa li wettaqna, fosthom il-laqgħat għall membri, id-"Disa Konferenza Ewropea fuq l-Epilessija" li l-International Bureau of Epilepsy (IBE) żammet ġewwa Malta, diversi participażżjonijiet fil-media mill-membri tagħna kif ukoll ħafna inizzjattiva oħra li ħadna biex inkabbru l-għarfien fuq l-epilessija.

L-impenn tagħna għal din is-sena hu li nkomplu ninsistu u naħdmu biex l-epilessija tkun kondiżżjoni aktar magħrufa u biex min għandu din il-kundiżżjoni jkun accettat aktar mis-socjeta tagħna.

<u>Avvizi</u>

<u>**Il-laqħqat tal-membri**</u>

Il-Ġimġħa 11 ta' Frar: l-membri jkunu jistaw jiltaqaw flimkien, jitkellmu u jaqsmu l-esperjenzi jew diffikultajiet tagħhom.

Il-Ġimġħa 11 Ta' Marzu: Mr. Damian Spiteri ikun preżenti u jkellimnu full 'Counselling' u 'Social Work'

Il-Ġimġħa 8 ta' April: Il-membri jkunu jistghu jiltaqghu flimkien, jitkellmu u jaqsmu ftit hsibijiet ma xulxin

---

<u>**Gwida Ghall-Genituri (Ir-Raba Parti)**</u>

Għinuna mill-Ġenituri lit-Tfal li ġħandhom l-Epilessija

Bħala genitur ta' tifel jew tifla li għandhom l-epilessija int għandek dejjem tgħaddi nformażżjoni korretta u fuq aspetti pożitivi lit-tifel / la tiegħek. Dan għandu jgħin lilek u lill-uliedek tgawdu it-tfulija tagħhom. Int għandek, titkellem b'mod li jifhmu, fuq l-epilessija filwaqt li għandek turihom b'mod ħafif kif għandhom jaġixxu rigward il-kundizzjoni. Iktar ma jikbru int għandek tinkoraġġihom biex ikunu iktar responsabbli tagħhom infushom u ma jaqtghu qalbhom minn xejn.

Biex tgħin lit-tifel/la tiegħek int għandek:

- Taccetta lit-tifel/la tiegħek li għandhom t-tendenża li jkollhom attakki ta' l-epilessija bħala persuna unika u mportanti u tħeġġeġ lilhom jagħmlu l-istess.
- Tieqaf mat-tifel/la tiegħek u tgħinhom jiżvilupaw il-kunfidenża fihom infushom ħalli jagħrfu x'għandhom jagħmlu f'kull sitważżjoni li jkunu fiha.
- Kun cert li l-enerġija w l-interess tiegħek ikunu mqassma bejn it-tfal tiegħek kollha.

- Ikkoncentra l-iktar fuq dak li t-tifel/la bil-kundiżżjoni huma kapaci jagħmlu u mhux fuq dak li mhux kapaci jew li ma jistghux jaghmlu.
- Dejjem zomm f'moħħok li hi ħaġa normali li kultant tkossok irrabjata mat-tfal.

X'mgħandekx tagħmel:

- Mgħandekx taqbat tġħin mill-ewwel sakemm ma jkunx vera neccessarju.
- Tirristriġi l-ħajja tal-familja minħabba t-tifel/la li għandhom l-epilessija.
- Tittratta lit-tifel/la bl-epilessija differenti mit-tfal l-oħra.
- Tħalli lit-tifel/la jaħsbu li għandhom xi marda.
- Jibżaw jitolbu l-ghajnuna lil nies oħra biex b'hekk int tieħu ftit mistrieħ.

Tfal żghar jitgħallmu b'dak li jaġħmlu, għalhekk għandek tinkuraġixxi l-ħeġġa li jkollhom biex jesploraw. Huma jġawdu meta jattendu xi Mother and Toddler group u wara xi Nursery. Imma l-għalliema jew 'carers' għandhom ikunu avzati li t-tifel/la għandhom l-epilessija w x'ghandu jsir f'każ li t-tifel/la jkollhom attakk ta' l-epilessija.

Grundtvig Seminar

Fit-3 u 4 ta' Dicembru professjonisti mill-Ungerija, L-Germanja w Malta organizzaw seminar fuq jumejn. Dan is-seminar kien bil-għan li jinħoloq curriculum fuq kif persuna tista twassal informażżjoni fuq l-epilessija. Ġħal dan is-seminar li sar Malta fit-3 ta' Dicembru u Għawdex fl-4 ta' Dicembru attendew nies minn setturi differenti tas-socjeta, fosthom psikologi, care workers, facilitators, EEG technicians, genituri ecc. Is-seminar kien interesanti ħafna w fost affarijiet oħra ħareġ bic-car il-bżonn ta' ħafna aktar għarfien fuq l-epilessija u l-effetti li jkollha din il-kundizzjoni fuq min ibati biha u dawk ta' madwarhom

---

Fil-Laqġħa ta' Jannar

Fil-laqġħa ta' Jannar kellna fostna lil Dr. Doriette Soler li tat tahdita fuq l-epilessija u t-tfal. Bdiet billi semmiet l-avvanzi li saru fit-trattament ta' l-epilessija fuq it-tfal. Punti mportanti li tkellmet fuqhom f'dan il-qasam kienu il-medicina li tinghata li-tfal, l-avvanzi li saru fid-dijanjosi ta' l-epilessija, kirurġija f'każi severi, fil-ġenetika u kif tista tiġi dijanjostikata kmieni l-epilessija,

Illum sar maghruf li l-epilessija fit-tfal tista taffettwa l-imġieba u l-lingwa tagħhom. Dan jġħidulu "Transient cognitive Impairment". Hu marghuf ukoll li l-imġieba ta' t-tfal tista tinbidel minn qabel ikollhom l-ewwel attakk epilettiku.

Aspett ieħor kien fuq l-impatt ta' l-epilessija fuq il-ġenituri ta' tfal li jkollhom din il-kundiżżjoni. Ġie spjegat kif l-ewwel seizure l-jkollohm jista jkun traumatiku ghall ġenituri. }afna drabi huma jistghu jimlew moħħom li jkunu tilfu il-kontroll fuq uliedhom u ġħalhekk iħossuhom mitlufa. F'dawn il-każi huma jkunu jridu support morali kbir.

Fl-aħħar Dr. Soler spjegat kemm hu mportanti li l-professjonisti ġħandhom jaġħtu iktar attenżjoni personali lill-ġenituri billi jaqsmu l-opinnjoni personali taghhom maġħhom. Dan mhux bilfors jkun fuq aspett mediku anzi aktar fuq aspett emozzjonali u morali.

Din il-laġħqa spiccat wara li saru diversi mistoqsijiet min dawk preżenti.